

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_12_HRABAL_POSTRIZINY		
Název materiálu:	Bohumil Hrabal: Postřižiny		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	27. 4. 2012
Jméno autora:	Mgr. Kristýna Rýcová		
Klíčová slova:	B.Hrabal – Postřižiny – pábitel – jazyk - film – literatura		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák se seznamuje s dílem a jazykem Bohumila Hrabala, porovnává literární a filmové ztvárnění díla.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	K učení – pracuje s informacemi Komunikační – učí se verbalizovat své vnitřní prožívání Občanské – vytváří si pozitivní vztah k uměleckým hodnotám		
Anotace, metodický list:	Prostřednictvím díla Postřižiny se žák seznamuje s jazykem a individuálním stylem autora. Sděluje jak na něj dílo působí, porovnává filmové a literární ztvárnění díla a definuje na konkrétním příkladu význam slova „pábitel“.		
Použité zdroje:	HRABAL, Bohumil. <i>Postřižiny</i> . Praha: Mladá fronta, 2005. ISBN 8020412751.		

Popis hodiny	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Co už všechno vím o B. Hrabalovi?</i> - snos informací na tabuli (2 vybraní žáci zapisují), doplnění informací z minulých hodin. Připomeneme význam slova „pábitel“. • <i>Dnes se zaměříme na další dílo – Postřižiny.</i> Slova, kterým nerozumíte, <i>podtrhněte</i> (následně žáci vyhledávají význam slov ve slovnících). • <i>Barevně vyznačte v textu pasáže, které dokazují tvrzení, že v Hrabalových dílech se střídá řeč básnická s hospodskou.</i> • <i>Kdybyste byli režiséry, jak byste zachytili popisovanou pasáž? Které „předměty“ by pro vás byly stěžejní, co byste naopak ve filmu vynechali, ... Pokuste kresbou, popř. přesným popisem pomocí slov zachytit popisovanou chvíli. – práce ve dvojicích</i> • <i>Nyní se podíváme, jak se to povedlo režiséru J. Menzelovi. – shlednutí ukázky z filmu. Porovnávání literární a filmové podoby, co bylo pro režiséra stěžejní, co naopak vynechal, ... Jak filmové ztvárnění působí na žáky, ...</i> • <i>Kdo je podle vás „pábitel“ v díle Postřižiny a proč?</i>
---------------------	---

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

B.Hrabal: Postřižiny

„Pssst,“ řekla jsem, „odpoledne bude zasedat správní rada.“

„To je pravda,“ řekl strýc tichounce, „ale teďka vás tedy naučím, kolik sóčástí má kvér,“ a strýc vzal klacek, vzal jej tak opatrně a znalecky, jako by to byla skutečná vojenská puška, ukazoval na ni a postupně vyjmenovával všechny součásti a zakončil. „Tak tohleto je kolbenšuh neboli botka a tohleto je takzvaný myndunk anobrž ústí...“

„Nad Labem,“ řekla jsem.

„Hovno! Co to capete jak mladý straky? Ústí je město, ale tohle je myndunk neboli ústí, no tohleto kdybyste tak řekla zupákovi Brčulovi, tak by vám jednu pleštil a zatřepala byste se jako králík!“

A přes ovocný sad bylo slyšet zlostné zavírání oken v kanceláři a z účtárny vyběhl Francin v bílé košili, viděla jsem ho, jak běží vysokou trávou, jak se uhýbá větvím stromů, byl to krásný pohled na běžícího muže, jak přes překážky vyskakoval napřaženou nohou, aby dopadl do trávy, tu druhou nad trávou skoro ve vodorovné poloze, a opakoval střídavě nohama celý ten krásný, nad vrcholky trav se přesunující pohyb. Když doběhl, viděla jsem, že v prstech svírá redis pero číslo tři.

„Vy dva huláni, co tady zase vyvádíte?“

„Hrajeme si na vojnu,“ řekla jsem.

„Hrajte si, na co chcete, ale potichu, slečna účetní rozlila celou láhev inkoustu!“ křičel potichu Francin.

„Tak kde si máme hrát?“ povídám.

„Kde chcete, vylezte si třeba na komín, jen ať vás není slyšet... celej žurnál polila inkoustem!“ volal Francin, rukávy bílé košile měl v loktech nadkasané gumičkami, teď se obrátil a už neběžel, brouzдал se vysokou trávou, dívala jsem se za ním a on se otočil, dala jsem polibek do dlaně a vyfoukla to políbení jako peříčko za ním.

„Na komín?“ divil se Pepin.

„Na komín,“ řekla jsem.

A Francin zmizel za větvemi, jeho bílá košile teď vešla do kanceláře.

„Tak tedy: Direkción!“ zvolal strýc Pepin a vystoupil na první kramli, pak se rozmyslel, seskočil a řekl: „Až po vás.“

A to, o čem jsem od prvního dne v pivovaře snívala, abych našla sílu a vylezla na pivovarský komín, to se tyčilo a stoupalo přede mnou, zaklonila jsem hlavu a chytila se první kramle, perspektiva ubíhala vzhůru stále se zmenšujícími a zmenšujícími kramlemi, ten šedesátimetrový komín v tom

zkrácení pohledu se podobal těžkému napřaženému dělu, to, co mne lákalo, byl vlající zelený trikot, zatímco dole byl vánek, ten zelený trikot vlál a až do otevřeného okna jsem slyšela, jak ten zelený trikot vydává zvuk rachotícího plechu, a já jsem se chytila první kramle, uvolnila jsem ruku a rozvázala zelenou mašličku, která mi poutala vlasy, a rychle jsem ručkovala, nohy jak spřažené nápravy dostaly ten samý rytmus, v polovičce komína jsem ucítila první nápor proudícího vzduchu, vlasy se mi vzduly, skoro mne předběhly, celá jsem se najednou ocitla v mých rozpuštěných vlasech, které jak hudba kolem mne se rozprostřely, několikrát se moje vlasy položily na kramli, musela jsem dávat pozor a zpomalit práci nohou, protože jsem si šlapala do vlastních vlasů, ach, kdyby tady byl Boďa, ten by mi přidržel ty moje vlasy, proměnil by se v anděla a tak v letu by dával pozor, aby se mi nedostaly vlasy do drátů a řetězu, tak nějak se podobalo to moje stoupání na komín jízdy na bicyklu, počkala jsem chvíli, vítr jako by si umínil, že vychutná moje vlasy, zvedl a přehrнул mi je tak, že jsem měla dojem, že visím za vlasy na uzlu přivázaná několik kramlí nade mnou, pak vítr nárazem ustal, vlasy se rozvázaly a zvolna, jako uvolněné zlaté ručičky na kostelních hodinách padaly ty moje vlasy, jako by mi z hlavy rozevřel a teď zvolna zavíral chvost zlatý páv. A já toho využila a rychle ručkovala, pohyb nohou uváděla v soulad s prací rukou, až jsem položila celou ruku na obrubník komínu, chvíli oddychovala jako závodní plavkyně, když doplave závod v bazénu, a pak jako z vody jsem se vytáhla oběma rukama, přehodila nohu na obrubník, zachytila se hromosvodu a vytáhla zvolna, jak ze sirupu, druhou nohu, stáhla za sebou vlasy, posadila se a vlasy si přehodila přes klín. A najednou se zvedl vítr a vlasy mi vyklouzly z dlaně a ty moje zlaté vlasy vlály zrovna tak jako loni před prvním jarním dnem, plápolaly ty vlasy jak chaluhy v mělkém a bystrém potoce, držela jsem se jednou rukou hromosvodu a měla jsem dojem, že jsem bohyně lovu Diana s kopím, tváře mi hořely nadšením a cítila jsem, že kdybych neudělala v tomto městečku nic víc než to, že jsem vylezla na téhle komín, že by toho nebylo moc, ale mohla bych z toho žít kolik let, možná i celý život. A naklonila jsem se a z hlubiny jsem viděla, jak strýc Pepin je tak malinký,

Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.

Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace